

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Fővárosi Ítéltábla a dr. Schiffer és Társai Ügyvédi Iroda (1027 Budapest, Margit körút 50-52., ügyintéző: dr. Schiffer András ügyvéd) által képviselt, Moskovits Ákos [redacted] felperesnek – a dr. Papp Sándor ügyvéd (1037 Budapest, Montevideo u. 3/b.) által képviselt Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Zrt. (1137 Budapest, Pozsonyi út 56.) alperes ellen – közérdekű adat kiadása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. április 12. napján kelt, 19.P.24.939/2006/5. számú ítélete ellen, az alperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles az alperes a felperesnek 15 napon belül 12.000 (Tizenkétezer) Ft másodfokú perköltséget megfizetni.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperesnek a Mátrai Erőmű Rt. törzsrészcseréi tárgyában létrejött adásvételi megállapodást és annak módosításait, a Duna Menti (helyesen: Dunamenti) Erőmű Rt. törzsrészcseréi tárgyában létrejött adásvételi megállapodást és az ezekről készített emlékeztetőket. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000 Ft perköltséget. A le nem rótt 21.000 Ft illetékről akként rendelkezett, hogy azt az eljárás illetékmentessége folytán a Magyar Állam viseli.

Az elsőfokú ítélet tényállása szerint a felperes 2006. október 3-án a Dunamenti Erőmű Rt. és a Mátrai Erőmű Rt 1995-ben kiírt pályázat alapján történt privatizációját érintő dokumentumokkal kapcsolatban adatkéréssel fordult az alpereshez. A kérelemben kérdésként szerepelt, hogy a két részvénytársaság privatizációjának dokumentumai (kapcsolódó szerződések, garanciákat, kötelezettség vállalásokat tartalmazó dokumentumok, emlékeztetők, stb.) az alperes kezelésében vannak-e. Arra az esetre, ha igenlő válasz születik, kérte a felperes, hogy az alperes vezetője biztosítson betekintést a

dokumentumokba. Kérte azt is, hogy elektronikus levélben bocsássák rendelkezésére a dokumentumok listáját és a másolás várható költségét közöljék.

Az alperes 2006. október 11-én (az elsőfokú ítéletben tévesen 2003. szerepel) azt válaszolta a felperesnek, hogy a két részvénytársaságra vonatkozó dokumentum nyilvánosságra hozatalához szükséges a szerződő felek hozzájárulása, mivel mindkét szerződésben titoktartási klauzula van, valamint személyes adatok is szerepelnek benne. Tájékoztatta a felperest arról, hogy a válaszlevelével egyidőben értesíti a vevőket a felperes megkereséséről, és engedélyt kér tőlük a szerződésben szereplő adatok nyilvánosságra hozatalához, mivel csak a vevők hozzájáruló nyilatkozatának birtokában adhatja ki a szerződések másolatait. Egyben közölte az alperes azt is, hogy a két erőmű privatizációjával kapcsolatban milyen dokumentumok állnak a rendelkezésére; a Mátrai Erőmű törzsrésztvényei tárgyában az adásvételi megállapodás 1995. december 18., és annak 1996. november 11. és 1997. június 16-i módosításai; a Dunamenti Erőmű Rt. törzsrésztvényei tárgyában adásvételi megállapodás 1995. december 8. Kitért az alperesi levél arra is, hogy a garanciákat és kötelezettségvállalásokat a szerződések tartalmazzák. A másolás várható költségét 1.500 Ft-ban határozta meg.

Az alperes ismertetett válaszát követően nem került sor a felperesi kérelem teljesítésére, ezért a felperes keresettel fordult a bírósághoz. Keresetlevelében azt kérte, hogy kötelezze a bíróság az alperest az alábbi közérdekű adatok közlésére: a Dunamenti Erőmű Rt. és a Mátrai Erőmű Rt. 1995-ben kiírt pályázat alapján történt privatizációjának dokumentumai (elsősorban: kapcsolódó szerződések, garanciákat, kötelezettségvállalásokat tartalmazó dokumentumok, emlékeztetők).

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában az az állam tulajdonában lévő vállalkozói vagyoni értékesítéséről szóló 1995. évi XXXIX. un. privatizációs törvény (Privtv) 1. §-a alapján megállapította, hogy az alperes nem egyszerű gazdálkodó szervezet, hanem speciális jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezik, alapvetően a közvagyonnal gazdálkodik, ezért egyéb közfeladatot ellátó szervnek minősül, amelynek feladatait törvény határozza meg, tehát egyértelműen a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) hatálya alá tartozó szervezetnek tekintendő.

Ismertette az Avtv-nek a közérdekű adatok nyilvánosságára vonatkozó szabályait (a 19. §-tól a 21. § (7) bekezdéséig), az 1995-ben hatályos szövegnek megfelelően.

Az elsőfokú ítélet foglalkozott azzal, hogy a Privtv. 34. §-ának (1) bekezdése értelmében a privatizációs döntéshozónak emlékeztetőt kell készítenie, amelynek tartalmaznia kell az értékesítési folyamat legfontosabb körülményeit. Az emlékeztető kötelező tartalmát a jogszabályi rendelkezés a-h) pontja felsorolja és a (2) bekezdésében kimondja, hogy az emlékeztetőt bárki megtekintheti. Ez a szabály 2007. január 1-től hatályos. Utalt az ítélet arra is, hogy a Privtv. 34. § (1) bekezdés a) pontja szerint az értékesítési eljárás során nem lehet üzleti titokra hivatkozással visszatartani az információt a közérdekű adatok nyilvánosságáról és a közérdekből nyilvános adatra vonatkozó külön törvényben meghatározott adatszolgáltatási és tájékoztatási kötelezettség esetén. Ez a rendelkezés 2003. június 9-től hatályos. A Ptk-nak 1995-ben hatályos 81. §-át is idézte az ítélet.

Az elsőfokú bíróság az alperes álláspontját osztotta abban a tekintetben, hogy a perbeli jogvitánál az adat keletkezésének időpontjában hatályos 1995-ös jogszabályokat kell alkalmazni. E vonatkozásban utalt a Fővárosi Ítéltáblának egy másik ügyben hozott döntésére, az ott kifejtett álláspontra. Ugyanakkor a felperessel értett egyet abban, hogy a kért adatok megismerését, már az 1995-ben hatályos szabályok is lehetővé teszik. Rámutatott arra, hogy az Avtv. az adott körben speciális jogszabálynak minősül és ez a jogszabály az üzleti titokra való hivatkozással történő adatmegtagadást 1995-ben nem ismerte. Megjegyezte, hogy az alperes csak általánosságban hivatkozott az üzleti titokra, illetve az erre vonatkozó szerződési kötelezettségre, ezt azonban érdemben nem bizonyította.

A fenti indokok mellett a felperes által kért, közérdekű adatnak minősülő adatok kiadását az Avtv. 21. § (7) bekezdése alapján elrendelte. Az 1995-ben kiírt pályázat alapján történt privatizáció dokumentumai kiadására irányulónak tekintette a keresetet, és a dokumentumok tekintetében zárójelbe tett felsorolást példálózónak. Ehhez képest a kiadandó adatok körét az alperes által közöltek szerint jelölte meg.

Az ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel. Annak hatályon kívül helyezését és a pernek a Pp. 129. § (1) bekezdése alapján való áttételét kérte a hatáskörrel rendelkező Pesti Központi Kerületi Bírósághoz. Ennek elmaradása esetén az ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását indítványozta.

Az alperes szerint a Fővárosi Bíróság hatáskör hiányában járt el az ügyben. Azzal érvelt, hogy az Avtv. 21. § (5) bekezdése szerint csak az egész országra kiterjedő hatáskörű szerv ellen indított per tartozik a megyei bíróság hatáskörébe. Hatásköre csak a hatósági jogkört gyakorló szervnek lehet, az alperesi zrt. pedig nem hatóság, vagy költségvetési szerv, hanem a 2006. évi IV. törvény szerinti gazdasági társaság. Álláspontja szerint a perben a székhelyén lévő a Pesti Központi Kerületi Bíróságnak van hatásköre eljárni. Sérelmezte, hogy az elsőfokú ítélet nem szólt a hatásköri kifogásáról, annak ellenére, hogy azt már az elsőfokú eljárásban is jelezte.

Az ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó eljárási szabálysértésként hivatkozott arra, hogy a felperes keresete pontatlan volt, amelynek eredménye a pontatlan ítélet, amelyben nem került elbírálásra valamennyi kereseti kérelem. Ugyanis az ítélet rendelkező részében nincs elutasító döntés a garanciák, kötelezettség vállalásról szóló dokumentumok tekintetében, másrészt az emlékeztető kiadásáról csak az egyik pályázati anyag esetében rendelkezett. Az elsőfokú bíróság nem bírálta el tehát teljes keresetet, amely a Pp. 252. § (2) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezési ok.

A továbbiakban azzal érvelt az alperes, hogy szemben az elsőfokú bíróság álláspontjával nem minősül az Avtv. 19. §-ának (1) bekezdésében meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek, ezért nem vonatkoznak rá az Avtv. rendelkezései. Az elsőfokú eljárásban már előadottakat megismételve hangsúlyozta, hogy a „szerv” meghatározás is az állami hatósági jogkör gyakorlásához kapcsolódhat, amivel nem rendelkezik.

Vitatta a fellebbezés az ítéletnek azt a megállapítását, hogy az üzleti titokra való hivatkozással történő adatmegtagadás lehetőségét 1995-ben nem ismerte a jogszabály. Utalt

az Avtv. 1. § (1) bekezdésére, a 4. és 5. §-aira, a 10. § (1) bekezdésére, valamint a Ptk. 81. §-ra, amelyekből álláspontja szerint ellenkező következtetésre lehetett jutni. Ezek alapján szerinte megállapítható, hogy az Avtv. tartalmazott rendelkezést az üzleti titok fogalmára.

Kifejtette az alperes a fellebbezésében azt is, hogy az Avtv. a közérdekű adat és a személyes adatra adott fogalom-meghatározása, a 34/1994. (VI.24.) AB határozat, az Európa Tanács Adatvédelmi Egyezménye, a Ptk. 75. § (2) bekezdése és a Ptk. 81. §-a alapján nem minősülhet közérdekű adatnak a jogi személyek „személyes adata”. Utalt arra is, hogy az adatvédelmi biztos gyakorlata szerint sem válnak közérdekű adattá a jogi személyek, jogi személyiség nélküli szervezetek adatai pusztán amiatt, hogy bekerültek egy közfeladatot ellátó szerv kezelésébe. Az alperes a gazdasági élet résztvevőjeként szerződéses partnerei személyes (üzleti) adatai kezelésére kényszerül, partnerei joggal várják el üzleti titkuk megtartását az adatkezelés megkezdésekor hatályos szabályok szerint. A másodfokú tárgyaláson csatolta a szerződő partnerei adatkiadást megtagadó nyilatkozatát.

Megjegyezte, hogy nem általánosságban hivatkozott üzleti titokra, hanem konkrétan is, a megtagadó levélben is, a felperes pedig nem vitatta a perben a titoktartási klauzula meglétét, ennél fogva a felperes által nem vitatott ténybeli előadást azt a Pp. 163. § (2) bekezdése szerint nem kellett bizonyítania.

Hangsúlyozta továbbá az alperes, hogy az előzőekkel ellentétes álláspont esetében – ha tehát a kért adatok közérdekű adatnak minősülnének – sem lenne köteles adatszolgáltatásra, mert a kért adatok akkor sem válhatnának megismerhetővé. Az Avtv. 19. §-ának 1995-ben hatályos szövegére és a Ptk. 81. §-ára hivatkozott, mint olyan törvényi rendelkezésekre, amelyek a közérdekű adatok megismerésének általános szabályait rögzítik. Az általánostól eltérő szabályozást adó törvény a Privtv. Ennek 3. és 34. § és 25. §-aira hivatkozott, mint olyan szabályokra, amelyek irányadóak abban a tekintetben, hogy milyen privatizációs adatokra áll fenn a nyilvánosságra hozatali kötelezettsége.

A fentiekén túl arra is hivatkozott az alperes, hogy a felperes által kért adatok döntéshozatali előkészítéssel összefüggőek, ezért az Avtv. 19. § (5) bekezdése szerint nem kiadhatóak.

A felperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Előadta, hogy bár nem fellebbezett az ítélet ellen, változatlanul az az álláspontja, hogy tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az 1995-ben hatályos törvényi rendelkezéseket alkalmazta, mert helyesen az adatkérés idején hatályos szabályok szerint kellett volna keresetét elbírálni. Szerinte azt kellett volna vizsgálnia az elsőfokú bíróságnak, hogy az adatkérés idején kezelte-e az adatkezelő a megismerni kért adatokat és azok a kéréskor közérdekűnek minősültek-e.

Hangsúlyozta, hogy sem az Avtv., sem annak módosításai nem tartalmaztak eltérő rendelkezést a hatályba léptetésről, de nem is tartalmazhattak volna, hiszen eleve nem tudott volna érvényesülni az adatvédelmi törvény akkor, ha nem lehetett volna korábban kezelt adatokra értelmezni. A Ptk. 81. § (3) bekezdéséből is erre az álláspontra lehet jutni véleménye szerint.

Mindezek kifejtése mellett állította, hogy az elsőfokú bíróság által alkalmazott, 1995-ben hatályos jogszabályok szerint is alapos a keresete, helyes az annak helytadó elsőfokú ítéleti döntés.

A hatáskörrel kapcsolatos alperesi érveléssel nem értett egyet a felperes. A közérdekű adat fogalmával összefüggő alperesi előadás kapcsán kiemelte, hogy a személyes adat védelmére vonatkozó szabály jogi személyre nem alkalmazható. A Privtv. és Avtv. közötti ütközést illető felperesi álláspontot is tévesnek tartotta, mert ilyen szerinte nem áll fenn, míg a döntés-előkészítésre történő alperesi hivatkozás kapcsán azt hangsúlyozta, hogy magát a döntést és nem a döntés-előkészítéssel összefüggő adatot kérték.

A másodfokú bíróság a fellebbezést nem találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság helyesen megállapított tényállás alapján, érdemében helytálló döntést hozott. A másodfokú bíróság azonban a döntés indokolásával, az alkalmazandó jogszabály tekintetében nem értett egyet.

A fellebbezésnek a hatáskör hiányára vonatkozó érvelésével kapcsolatban a másodfokú bíróság a következőkre mutat rá.

Az Avtv. 21. §-ának (1) bekezdése értelmében, ha a kérelmezőnek a közérdekű adatra vonatkozó kérését nem teljesítik, akkor bírósághoz fordulhat. A 21. § (5) bekezdése szerint az egész országra kiterjedő hatáskörű szerv ellen indult per a megyei (fővárosi) bíróság hatáskörébe tartozik. A helyi bíróság hatáskörébe tartozó ügyekben a megyei bíróság székhelyén lévő helyi bíróság, Budapesten a Pesti Központi Kerületi Bíróság jár el. A 21. § (4) bekezdése kimondja, hogy a perben fél lehet az is, akinek egyébként nincs perbeli jogképessége.

Az alperes azzal érvelt a Fővárosi Bíróság hatáskörének hiánya mellett, hogy mivel nem hatóság, nem költségvetési szerv, hanem gazdasági társaság, vele kapcsolatban az egész országra kiterjedő hatáskör fogalma nem merülhet fel. Ez az álláspont azonban téves. Az Avtv. 21. § (5) bekezdése ugyanis nem az országos hatáskörű közigazgatási szerv ellen indult pere tárgyalását utalja a megyei (Fővárosi) bíróság hatáskörébe, hanem annak a pernek a tárgyalását, amelyet olyan (jogi személyiséggel esetleg nem is rendelkező) szerv ellen indítottak, amely a tevékenységét az egész ország területére kiterjedő hatáskörrel végzi.

A hatásköri szabály tehát e törvény alkalmazásában nem korlátozódik a közigazgatási szervekre. A perbeli jogvita elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróság meghatározása szempontjából annak volt ügydöntő jelentősége, hogy az alperes az egész országra kiterjedő hatáskörrel végzi-e a tevékenységét.

A Privtv. rendelkezései alapján egyértelműen megállapítható, hogy az alperes az egész országra kiterjedően végzi tevékenységét, látja el azokat a feladatokat, amelyeket a törvény számára előír. Ezért az elsőfokú bíróság helyesen tekintette hatáskörét fennállónak. (A kifejtettekhez hasonló álláspontot foglalt el a Legfelsőbb Bíróság a Pfv.IV.22.044/2004. számú ügyben.)

Alaptalanul kérte az ítélet hatályon kívül helyezését az alperes a kereset pontatlanságára, valamint arra hivatkozással, hogy az elsőfokú bíróság nem döntött valamennyi kereseti kérelem felől.

Az elsőfokú bíróság helyesen tekintette a kereseti kérelmet arra irányulónak, hogy az alperest a két erőmű 1995-ben kiírt pályázata alapján történt privatizációjának dokumentumai közlésére kötelezze, és a bíróság helyesen értékelte a felperes által zárójelbe tett, a lehetséges dokumentumokra vonatkozó felsorolást csak példálódzó jellegűnek.

Az alperes valóban hivatkozott már az elsőfokú eljárásban is arra, hogy a kereseti kérelem szerinte nem kellően pontosan nyert megfogalmazást, de az elsőfokú bíróság a felperesnek erre adott válaszát, miszerint adatkérőként nincs abban a helyzetben, hogy teljes egzaktásban megjelölje a kért adatok körét elfogadta, és nem kívánta meg a kereseti kérelem alperes által kért pontosítását nyilvánvalóan azért nem, mert az ítéletben elfoglalt álláspontjához képest már akkor példálódzóknak tekintette a zárójelbeli felsorolást.

A másodfokú bíróság ezzel egyetértve úgy ítélte meg, hogy a kereseti kérelem maradéktalanul elbírálást nyert. Nem minősült az igény előterjesztettnek a zárójelben említett dokumentumokra külön-külön vetítetten, hanem azt kérte a felperes, hogy a két erőmű privatizációinak dokumentumait ismerhesse meg, azokat, mint közérdekű adatokat közölje az alperes és, hogy ezen belül milyen adatok, dokumentumok vannak az alperesnél, azt a bíróságnak kellett nevesítenie az ítélet végrehajthatósága érdekében. Az elsőfokú bíróság az alperes előadásán alapulóan ítéletében – helyesen – konkrétan meghatározta a közlési kötelezettség alá eső dokumentumokat.

Megjegyzí a másodfokú bíróság, hogy az emlékeztetőkről való döntés az ítélet rendelkező részéből kitűnően – annak megfogalmazásából az emlékeztetőkre, azaz több emlékeztetőre utalásából, vagyis a többesszám használatából következően – úgy értelmezendő, hogy mindkét erőmű privatizációjának emlékeztetőjét kell az alperesnek kiadni.

A kifejtettek értelmében tehát az elsőfokú bíróság nem sértette meg a Pp. 213. § (1) bekezdésében foglalt szabályt. Az alperes az ítélet hatályon kívül helyezését a fent tárgyalt két okból alaptalanul indítványozta.

Az elsőfokú bíróság abban a kérdésben is helyes döntésre jutott, hogy az alperes az Avtv. hatálya alá tartozó, egyéb közfeladatot ellátó szervnek minősül.

Noha ennek megítélése az 1995-ös és az adatkérés idején hatályos jogszabályi rendelkezések alapján is egyértelmű, mégis indokolt már itt foglalkozni azzal, hogy a másodfokú bíróság miért nem értett egyet az elsőfokú bírósággal abban, hogy az adat keletkezésének időpontjában hatályos jogszabályok voltak alkalmazandók a jelen perben. Felperesi fellebbezés hiányában is észlelhette is észlelhette, hogy az elsőfokú bíróság nem megfelelően ítélte meg, hogy mikor hatályos jogszabályok vehetők irányadónak.

Az elsőfokú bíróság egy másik ügyben hozott jogerős döntésre (a Magyar Hivatalos Közlönykiadó és a TASZ között folyamatban volt perre) hivatkozással indokolta azt, hogy az alkalmazandó jogszabály vonatkozásban az alperes álláspontját osztja.

A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú ítéletben említett korábbi ügyben hozott jogerős ítélet teljesen más tényálláson alapul.

Abban a perben személyes adat tekintetében merült fel, mivel az Avtv-t érintő jogszabály módosítás folytán, annak következtében, hogy a 1995. évi XIX. tv. 12. § (1) bekezdése bizonyos személyes adatokra nézve a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó szabályokat rendelte alkalmazni, a törvénymódosítás hatályba lépését megelőzően keletkezett személyes adat is elvesztheti-e ezt a minőségét és közérdekből nyilvános adattá válva bárki által megismerhető-e. Ebben a vonatkozásban vetődött fel, hogy a törvénymódosításnak van-e visszamenőleges hatálya. A felülvizsgálati eljárásban döntést hozó Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.21.154/2006/5. számú ítéletében arra a megállapításra jutott, hogy a jogbiztonság elvébe ütközne az Avtv. módosított 19. § (4) bekezdésének az az értelmezése, amely szerint a jogszabály hatályba lépését követően előterjesztett megismerési kérelem időpontjában hatályos rendelkezések szerint kell megítélni a korábban keletkezett nem nyilvános, személyes adatok körét. Utalt az ítélet arra, hogy a szerződéskötéskor hatályos jogszabályi rendelkezések alapján dönthették el a szerződő felek, hogy személyes adatuk védelme mellett polgári jogi jogviszonyt létesítenek-e vagy sem. E jogviszonyok során keletkezett személyes adatok utóbb nem tehetők nyilvánossá azon az alapon, hogy a későbbi jogszabály módosítás ezeket a személyes adatokat (a jövőre nézve) közérdekből nyilvánosnak minősíti és megismerhetőségüket bárki számára lehetővé teszi.

A jelen ügyben azonban nem személyes adatnak közérdekből nyilvánossá válása és nem a személyes adat védelmét biztosító rendelkezések kapcsán merült fel az alkalmazandó jogszabály kérdése, hanem közérdekű adat megismerésére irányuló kérelem vonatkozásában kellett erről állást foglalni.

Egyetértett a másodfokú bíróság a felperessel abban, hogy már az Avtv. sem tudott volna érvényesülni, ha a törvény hatályba lépésekor kezelt, de korábban keletkezett közérdekű adatokra nem lettek volna alkalmazhatók a rendelkezései. Az előbbieken tárgyalt eseti döntés is kitért arra, hogy az Avtv. hatályba lépését megelőzően keletkezett közérdekű adatok megismerése lehetséges az Avtv. alapján, és hangsúlyozta, hogy az adott ügyben az adatkérő nem korábban keletkezett közérdekű adat megismerését igényelte, hanem személyes adatok kiadását.

Az Avtv-nek a közérdekű adatokra vonatkozó fogalom meghatározását, és a megismerhetőségükre irányadó rendelkezéseit tekintve, fel sem merülhet, hogy a jogszabály, illetve módosításai érintettek a kihirdetést megelőző időben keletkezett kötelezettséget, vagy a megelőző időre nyilvánítanak valamely magatartást jogellenessé.

Az 1987. évi XI. tv. 12. §-ának (2) bekezdésébe foglalt, a visszamenőleges hatály tilalmát kimondó törvényi rendelkezésbe nem ütközik, ha a bíróság a közérdekű adatoknál az adatkérés időpontjában hatályos jogszabályi rendelkezéseket alkalmazza. Ezekben az esetekben az adatkérő és az adatkezelő közötti jogviszonyára vonatkozó jogok és

kötelezettségek az akkor hatályos törvényből vezetendők le. Nincs a személyes adat védelmét elrendelő törvényi szabályhoz hasonló védelmi rendelkezés, amelyet sérthetne az adat kérése kori jogszabályok alkalmazása. Ez a továbbiakban, a közérdekű adatokra vonatkozó rendelkezések tárgyalásánál nyilvánvalóvá lesz.

Mindezt előre bocsátva indokolt áttekinteni az Avtv-nek azokat a rendelkezéseit, amelyekből megállapítható, hogy az alperes közfeladatot ellátó szervnek minősül-e, illetve közérdekű adatnak tekintendő-e a kiadni kért adat, és üzleti titokra hivatkozással megtagadhatta-e az alperes azok közlését.

Az Avtv. 2. §-a a közérdekű adat fogalmát mindig is úgy határozta meg, hogy felsorolta azokat az adatkezelőket, amelyeknek a kezelésében álló, tevékenységére vonatkozó, nem személyes adatnak minősülő adatot közérdekű adatnak kell tekinteni. Az adatkezelői körbe 1995. július 1-től az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv nyert felsorolást.

Míg az 1995. július 1-től hatályos törvénytörvény úgy szólt, hogy az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő, a személyes adat fogalma alá nem eső adat közérdekű adat, addig a 2005. június 1-től kezdődően hatályos rendelkezés szerint a fenti szervek kezelésében lévő, valamint a tevékenységére vonatkozó, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül a kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől. A törvénytörvény módosításáról szóló 2005. évi XIX. tv. indokolása kiemelte, hogy az adott rendelkezéssel az volt a jogszabályalkotó célja, hogy egyértelművé tegye a közérdekű adat e minősége nem függ az adatkezelés módjától. A törvénytörvény módosított jogszabályi szöveg pótolja a közérdekű adat fogalmából eddig hiányzó adatdefiníciót és kifejezi, hogy a közérdekű adat vonatkozásában nem csak számadatot, hanem bármilyen rögzített információt vagy ismeretet is érteni kell. Ezáltal tehát csak pontosítást nyert a közérdekű adat fogalma.

Az Avtv. 19. § (1) bekezdése is a közérdekű adatok nyilvánossága tekintetében az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv és személy (a továbbiakban együtt: szerv) számára írja elő a feladatkörébe tartozó ügyekben a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását.

Az egyéb közfeladatot ellátó szerv feladatkörébe tartozó ügy fogalmát az Avtv. 19. § (1) bekezdése határozza meg akként, hogy „így különösen az állami és önkormányzati költségvetésre és annak végrehajtására, az állami és önkormányzati vagyon kezelésére, a közpénzek felhasználására és az erre kötött szerződésekre, a piaci szereplők, a magánszervezetek és -személyek részére különleges vagy kizárólagos jogok biztosítására” vonatkozó ügyek tartoznak ebbe a körbe. Megjegyzendő, hogy ez a 2003. június 9-től hatályos szöveg csupán pontosította a korábbi szabályt, és hangsúlyozni kell, hogy példálózó felsorolást ad.

Az, hogy az alperes közfeladatot ellátó szerv, a Privtv. rendelkezéseiből, annak nem csak az 1. § (1) bekezdéséből, hanem a törvény további szabályaiból – a szervezetére, gazdálkodására vonatkozó rendelkezésekből – is levezethető. Állami vagyon

hasznosításával, kezelésével, gazdálkodásával megbízott szervezet. Ennek alapján az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a megállapításra, hogy a speciális jogokkal és kötelezettségekkel rendelkező, a közvagyonnal gazdálkodó alperes az Avtv. 19. §-a körébe tartozó közfeladatot ellátó szerv.

A kezelésében lévő, tevékenységével kapcsolatos adat, így a kiadni kért privatizációs dokumentumok is – melyek a személyes adat fogalma alá nem esnek – közérdekű adatok. Hangsúlyozni kell, hogy az Avtv. 2. § 1) pontja értelmében csak természetes személynek lehet személyes adata, és a személyes adat nem minősülhet közérdekű adatnak. A személyes adatot mindig is kivette az Avtv. a közérdekű adatkörből.

A közérdekű adatok tekintetében a főszabály a nyilvánosság és kivételként szabályozza az Avtv. a megismerés megtagadását lehetővé tevő okokat.

A jelen perben felmerül, hogy az alperes üzleti titokra hivatkozással jogszerűen tagadta-e meg az adatközlést.

Az adat közlése iránti kérelem teljesítése megtagadásának jogszerűségét a közérdekű adatokra vonatkozó kérelem előterjesztésekor irányadó jogszabályok alapján és az elutasító válasz által megszabott körben kell megítélni.

Az Avtv. 21. § (6) bekezdésének a 2003. évi XXIV. törvénnyel beiktatott és 2003. június 9-től hatályos rendelkezése szerint a közérdekű adatok megismerésével és nyilvánosságával összefüggésben az üzleti titok megismerésére a Polgári Törvénykönyvben foglaltak az irányadók.

Ugyanakkor az alperes tekintetében alkalmazandó, a Privtv. 34/A. §-a, amelynek ugyancsak 2003. június 9-étől hatályos rendelkezése kimondja, hogy az értékesítési eljárás során nem lehet üzleti titokra hivatkozással visszatartani az információt a közérdekű adatok nyilvánosságára és a közérdekből nyilvános adatra vonatkozó külön törvényben meghatározott adatszolgáltatási és tájékoztatási kötelezettség esetén.

A Ptk. 81. §-a, amelyre az adatvédelmi törvény utal, ugyancsak 2003. június 9-től hatályos rendelkezésével akként adja meg az üzleti titok fogalmát, hogy a (2) bekezdése szerint az üzleti titok a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó minden olyan tény, információ, megoldás vagy adat, amelynek nyilvánosságra hozatala, illetéktelenek által történő megszerzése vagy felhasználása a jogosult jogszerű pénzügyi, gazdasági vagy piaci érdekeit sértené vagy veszélyeztetné, és amelynek titokban tartása érdekében a jogosult a szükséges intézkedéseket megtette.

A Ptk. 81. §-ának (3) bekezdés első fordulata értelmében azonban nem minősül üzleti titoknak az állami és a helyi önkormányzati költségvetés, illetve az európai közösségi támogatás felhasználásával, költségvetést érintő juttatással, kedvezményrel, az állami és önkormányzati vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos adat, valamint az az adat, amelynek megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát külön törvény közérdekből elrendeli. A nyilvánosságra hozatal

alóli kivételt határoz meg a második fordulat, amelyre a jelen ügyben nem történt hivatkozás.

Az Avtv-nek nem volt korábban a Ptk-ra utaló szabálya az üzleti titok vonatkozásában, de volt definíciója a közérdekű adatra és annak megismerhetőségére irányuló szabálya, amelyhez képest a Ptk-nak az üzleti titok általános fogalmát adó szabálya nem eredményezett a közérdekű adat megismerhetőséget illetően eltérést. Az Avtv., a Privtv. és a Ptk. 81. §-a teljesen összhangban értelmezendő úgy, hogy az állami vagyon hasznosításával, illetve annak megszerzésével kapcsolatos adatok megismerhetők. Ebbe a körbe eső adat kiadását az alperes jogszerűen nem tagadhatta meg.

Meg kell említeni, hogy az elsőfokú bíróság csupán megjegyezte, hogy az alperes általánosságban hivatkozott üzleti titokra, de nem bizonyította azt. Döntésének nem az képezte alapját, hogy az alperes nem tett eleget az Avtv. 21. § (2) bekezdéséből következően a megtagadás jogszerűségét illetően őt terhelő bizonyítási kötelezettségének. A másodfokú bíróság értelmezése szerint az általánosságban való hivatkozás alatt azt kell érteni, hogy a szerződések záradékára alapozta az alperes az üzleti titok miatt történő megtagadását a kérelem teljesítésének, és nem nevesítette ennél konkrétabban, beazonosítható módon, hogy a Ptk. által megadott üzleti titok fogalmának megfelelő adatok vannak a kért dokumentumokban. Azt pedig helyénvaló hangsúlyozni, hogy üzleti titoknak – miután van törvényi definíciója – nem egy szerződéses záradék folytán minősül valamely adat.

Az üzleti titkon túl hivatkozott az alperes a felperesi kérelem kapcsán személyes adatra is, amit természetesen nem tartozik közölni a felperessel. Az Avtv. értelmében anonimizálással kell kiadnia az adatokat. Még azt is szükségesnek látja a másodfokú bíróság megjegyezni, mintegy kiegészítve a tényállást, hogy a kereset szerint a kérelem megtagadásáról az alperes 2006. október 17-én értesítette faxon a felperest – amit az alperes nem vitatott a perben –, és ehhez képest terjesztette elő a felperes 30 napon belül, 2006. november 15-én a keresetét.

Utal a bíróság arra, hogy az alperes teljesen alaptalanul állította, hogy az Avtv-nek az adat keletkezése idején hatályos rendelkezései, mint az 1., 4., 5. és 10 §-ai, üzleti titokra vonatkozó rendelkezéseket tartalmaznak, titokvédelmi szabályokat rögzítettek. A nyilvánossághoz való jog korlátozásáról a közérdekű adatok esetében mindig is az Avtv. 19. § (3) bekezdése tartalmazott rendelkezést. Itt pedig nem került korábban említésre az üzleti titok.

Abban sem ért egyet a másodfokú bíróság az alperessel, hogy csak a Privtv. rendelkezései szerint állna fenn a privatizációs adatok nyilvánosságra hozatalának kötelezettsége. Az Avtv-hez képest a Privtv. tartalmaz speciális rendelkezéseket, nem szűkíti és nem is szűkítheti az Avtv. 19. §-án alapuló közérdekű adatok megismerhetőségének lehetőségét. A Privtv. kötelező jelleggel írja elő három esetre vonatkozóan a kezelt adatok nyilvánosságát ezzel, mintegy többlet információk nyújtására kötelezve az alperest (külső befektetők esélyegyenlőségének biztosítása, 3. § (1) bekezdés, a nyilvántartás vezetés 3. § (2) bekezdés és az emlékeztető készítése, 34. §.).

Az alperes alaptalanul állította, hogy a kért adatok döntés-előkészítéssel összefüggő adatok és ezért nem köteles azokat kiadni. Egyrészt nem is erre hivatkozott az adatkérés kapcsán – már pedig a perben a közölt megtagadási ok jogszerűsége vizsgálendő – másrészt a döntés-előkészítés fogalmát tekintve sem helytálló az alperes álláspontja.

Mindezekre figyelemmel alaptalannak ítélte a másodfokú bíróság az alperesi fellebbezést.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fentiek szerinti, részben eltérő indokolással, a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A pernyertes felperes másodfokú perköltségének a megfizetésére a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest, amelynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (3) és (5) bekezdése alapján, a tárgyalási órákra és elvégzett tevékenységére figyelemmel, áfával növelten állapította meg.

A közérdekű adatok nyilvánosságával összefüggésben indított per az Illetéktörvény 57. §-ának (1) bekezdés o) pontja alapján tárgyi illetékmentes, ezért arról rendelkezni nem kellett.

Budapest, 2007. október 3.

Tóth Lászlóné dr. s. k.
a tanács elnöke

Dr. Lesenyey Terézia s. k.
előadó bíró

Dr. Kovács Zsuzsanna s. k.
bíró

A kiadmány hitelű:
tisztviselő

